

Sant Vicenç de Torelló

Sant Vicenç de Torelló

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Pl. de l'Església, 1

Coordenades:

Latitud: 42.06165
Longitud: 2.27388
UTM Est (X): 439922
UTM Nord (Y): 4656876

Classificació

Número de fitxa 08265 - 17
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Modern Barroc
Segle XI-XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA 23841
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic, C/ Santa Maria, 1. 08500 Vic
Autoria de la fitxa Antoni Rodríguez Fernández / Marta Lloret Blackburn
Data de registre de la fitxa: dt., 01/07/1997 - 02:00

Descripció

L'església parroquial de Sant Vicenç està situada a ponent del nucli de Sant Vicenç. És un edifici de planta basilical amb absis semicircular. Originalment constava d'una sola nau, a la qual es van adossar capelles laterals. Està coberta amb volta de canó de pedra col·locada a plec de llibre, mentre que les naus laterals estan cobertes amb voltes d'aresta. Les naus laterals i central comuniquen entre sí a través d'arcs de mig punt de pedra que descansen sobre pilastres amb impostes motllurades. Als peus del temple hi trobem la nova sagristia per un costat, i una escala que condueix al comunidor, des d'on es pot observar l'antiga coberta romànica feta de lloses. Cal afegir que durant la intervenció arqueològica, es va descobrir la base circular de la pica baptismal romànica al costat del cancell d'accés, que va portar-se de nou al seu indret. La part de l'absis està coberta amb volta de quart d'esfera. A cada costat del presbiteri hi ha una obertura en arc de mig punt adovellat; la de l'esquerra condueix al campanar, mentre que l'altra està tapiada i es correspon amb l'absidiola. Per salvar el desnivell existent entre la nau i el presbiteri i per deixar vistes les tombes descobertes en l'excavació arqueològica, s'ha construït un paviment empostissat que permet observar les tombes antropomorfes i la base de la pica que esmentàvem anteriorment. El temple consta de poca il·luminació natural, a través d'un petit òcul sobre el portal, una finestra de mig punt a la façana de migdia i tramuntana i la finestra d'arc de mig punt i doble esqueixada, a més de dues espitlleres, de l'absis. En la darrera restauració es va afegir una nova obertura tipus claraboia. Pel que fa a l'exterior, l'església consta d'un portal d'arc pla amb carreus encoixinats, sobre el qual hi ha un frontó trencat on se situa la fornícula amb la imatge del sant. A cada costat del portal hi ha una finestra d'arc pla de pedra. El frontis queda rematat pel comunidor quadrangular, amb coberta a dos vessants i una obertura d'arc escarser a cada costat. A l'extrem de migdia de la façana s'observa un pòrtic d'arc de mig punt adovellat, que es prolonga amb dos pòrtics més per migdia, i que es correspon amb l'antiga galeria que s'adossava al sud del temple romànic. Al costat de l'absis hi ha una petita absidiola reconstruïda. Finalment, a l'altre costat de l'absis hi ha adossat el campanar, de quatre nivells d'alçat i obert amb finestres geminades als pisos superiors. L'aparell dels murs és de petits carreus diposats en filades, llevat d'alguns trams (la nau lateral de tramuntana i el comunidor) on és de pedra irregular lligada amb argamassa.

Història

En la documentació antiga, l'església també es coneixia com a Sant Vicenç de Cervià, quan formava part del terme del castell de Torelló. La primera referència documental de l'església és de l'any 938, quan n'era sacerdot un tal Bernat. Des de mitjans del segle XI ja consta com a parròquia i poc després el temple primitiu va ser reconstruït i s'hi va afegir el campanar. Durant el segle XII va reformar-se de nou, probablement per albergar la població que s'aplegava al seu voltant formant una sagrera. Aquesta va quedar despoblada durant l'alta edat mitjana, però l'església es va mantenir com a lloc de culte. A finals del segle XIII n'era rector Pere Camprodon, qui era el beneficiat de l'altar de Santa Maria, que gaudia de gran devoció. A la visita pastoral de l'any 1399 hi consta que la volta i el campanar es trobaven en mal estat. L'any 1520 l'església es va dotar d'un retaule, que ha estat atribuït a Joan Gascó. Pocs anys després es van incorporar noves campanes i es va fer una creu processional de plata, obra de l'argenter Antoni Ballès. Durant el segle XVII l'edifici es va reformar de nou ampliant la nau aprofitant l'atri lateral, que va suposar que els pòrtics que el conformaven es tapiessin. En aquest moment, el portal d'accés és traslladat a la façana de ponent. A principi del segle XIX, les tres parròquies que formaven part del terme del Castell de Torelló, Sant Vicenç, Sant Pere i Sant Feliu, van constituir-se com a municipis independents. A mitjans d'aquest segle, es va començar a consolidar el nucli de Sant Vicenç, es va construir un nou cementiri en terres del mas del Viver i quedà així suprimit l'antic sagrer. Amb l'esclat de la Guerra Civil, la primitiva imatge de Santa Maria de la Vall del Ges, va ser cremada com bona part del patrimoni religiós del país. Els arquitectes Antoni González i Josep Rovira del Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona la van restaurar l'any 1973.

Bibliografia

- CAMPRODON, A. (1994). Música tradicional popular de l'antic terme del Castell de Torelló: Goigs. Vol. 2. Torelló: Antoni Camprodon Rovira.
- COLLELLDEMONT, P. (1994). "Osona Nord", Les Guies: El 9 Nou. Girona: Edicions Periòdiques de les Comarques, DL.
- GAVÍN, J.M. (1981). Inventari d'Esglésies. Osona. Vol. 15. Barcelona: Artestudi edicions.
- GONZÁLEZ, A., dir. (2006). "Església parroquial de Sant Vicenç". Conservació preventiva: última etapa. Memòria SPAL 1999-2001. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- GONZÁLEZ, A.; LACUESTA, R. (1984). Memòria 1983. 1380-1980 Sis segles de protecció del patrimoni arquitectònic de Catalunya. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- GONZÁLEZ, A.; LACUESTA, R.; LÓPEZ, A. (1990). Com i per a qui restaurem. Objectius, mètodes i difusió de la restauració monumental. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- GUDIOL, J. (1916). Excursió a Sant Vicens de Torelló. Vic: Gazeta de Vich.
- ERRA, A.; OCAÑA, M. (1992). Esglésies romàniques. 118 testimonis arquitectònics de la història d'Osona. Figueres: Carles Vallès, editor.
- Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya. Patrimoni Arquitectònic. Sant Vicenç de Torelló (Osona). Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya.
- JUNYENT, E. (1987). Monuments romànics d'Osona. Vic: Patronat d'Estudis Ausonencs.
- LACUESTA, R., dir. (1991). Actuacions en el patrimoni edificat medieval i modern (segles X al XVIII). Quaderns Científics i tècnics 3. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- PLADEVALL, A.; VINYETA, R. (1979). La Vall de Torelló. Geografia i història. Torelló: Editorial Celblau.
- THOMASSA DE SUBIRÀ, L. (1963). La Vall de Torelló. Barcelona: Selecta.
- VIGUÉ, J., dir. (1984). Catalunya Romànica. Osona II, vol. III. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

